

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

Informacije za učence in starše

NPZ

Marca in aprila 2025 boste, učenke in učenci 3., 6. in 9. razreda osnovnih šol, reševali preizkuse nacionalnega preverjanja znanja (NPZ). Z njimi boste preverili, kako uspešni ste pri doseganju učnih ciljev in standardov znanja. Starši boste na podlagi dosežkov lažje prepoznali otrokova močna področja znanja in tista, kjer bi bilo treba znanje še poglobiti, učitelji in ravnatelji pa bodo z dodatnimi informacijami lažje načrtovali svoje nadaljnje vzgojno-izobraževalno delo.

Kaj je NPZ

NPZ je zunanje preverjanje znanja, ki ga opravljate vsi, učenke in učenci, v državi pri istem predmetu, na isti dan, pod enakimi pogoji oziroma po standardiziranih postopkih.

Vsi pri preverjanju istega predmeta rešujete enake preizkuse znanja, ki so jih pripravili predmetni strokovnjaki v sodelovanju s strokovnjaki za sestavljanje preizkusov znanja.

Za NPZ niso potrebne nobene posebne priprave, saj njegov namen ni ocenjevanje znanja. NPZ-ja se torej ni treba bati, saj dosežki ne vplivajo na šolsko oceno. Zakaj bi ga potem pisali?

Na podlagi dosežkov boste, učenke in učenci, skupaj s starši lažje prepoznali vaša močna področja znanja in tista, ki jim boste morali posvetiti več pozornosti. Svoje dosežke boste lahko primerjali z dosežki vrstnikov na šoli in z dosežki vrstnikov iz vse Slovenije. Dosežki učencev 9. razreda pa se lahko uporabijo tudi kot eno od meril v primeru omejitve vpisa v programe srednješolskega izobraževanja.

Zakaj NPZ

Temeljni cilj nacionalnega preverjanja znanja je pridobiti dodatno informacijo o vašem znanju. Namenjena je vam, učenkam in učencem, vašim staršem, učiteljem, šolam in šolskemu sistemu na državni ravni.

Z nacionalnim preverjanjem znanja želimo:

- prispevati k boljši kakovosti učenja, poučevanja in znanja,
- učinkovito sproti preverjati kakovost učnih načrtov,
- pripomoči k zagotavljanju enakih izobraževalnih možnosti za vse učenke in učence,
- prispevati k enotnejšim merilom preverjanja in ocenjevanja znanja v šolah,
- razvijati sposobnost učenk in učencev za kritično presojo lastnih dosežkov,
- učiteljem, staršem in učencem nuditi dodatno informacijo o doseženem znanju.

3. razred: NPZ je obvezen. Za priseljence, ki šolo v Sloveniji obiskujejo šele prvo ali drugo leto, je NPZ prostovoljen. Dosežek NPZ-ja ne vpliva na šolsko oceno.

6. razred: NPZ je obvezen. Za priseljence, ki šolo v Sloveniji obiskujejo šele prvo ali drugo leto, je NPZ prostovoljen. Dosežek NPZ-ja ne vpliva na šolsko oceno.

9. razred: NPZ je za vse obvezen. Dosežek NPZ-ja ne vpliva na šolsko oceno, lahko pa vpliva na vpis v srednje šole, toda le v primeru omejitve vpisa na izbrani šoli.

Pomembni datumi:

- 24. 3. 2025: NPZ iz slovenščine/italijanščine/madžarščine za 3., 6. in 9. razred
- 27. 3. 2025: NPZ iz matematike za 3., 6. in 9. razred
- 1. 4. 2025:
NPZ iz tujega jezika za 6. razred
NPZ iz tretjega predmeta za 9. razred
- 15. 4. 2025: Seznaniitev z dosežki pri NPZ-ju v 3. razredu
- 22. 4. 2025: Seznaniitev z dosežki pri NPZ-ju v 9. razredu
- 5. 5. 2025: Seznaniitev z dosežki pri NPZ-ju v 6. razredu

Kdor več zna, več velja

Zagotovo se, učenke in učenci, želite pri preverjanju izkazati in pokazati svoje sposobnosti in znanje. Če ste med šolskim letom redno opravljali šolske obveznosti in ste na NPZ prišli naspani in spočiti, pri tem ne boste imeli težav.

Pri NPZ-ju ne boste dobili ocene, saj so preizkusi sestavljeni drugače kot šolski testi. Povprečni dosežki na NPZ-ju se praviloma gibljejo okoli 50 %. To pa ne pomeni, da učenci s takim dosežkom znajo komaj za šolsko oceno 2. Pomembno je znanje, ki je v ozadju dosežka. NPZ omogoča, da po vsakem triletju preverite, koliko znate v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi. Vsi pa vemo, da je znanje tisto, ki je zares pomembno in kar potrjuje tudi star rek: »Kdor več zna, več velja.«

Kako je videti preizkus

Vsebina

S preizkusi NPZ preverjamo znanje iz različnih obveznih predmetov. Pri posameznem predmetu s preizkusom preverjamo doseganje ciljev in standardov znanja iz učnega načrta.

Naloge

Število nalog, vključenih v preizkus znanja, je pri posameznih predmetih različno, ravno tako se v preizkusih pojavljajo različni tipi nalog: zaprti (kratki zaprti odgovori, povezovanje, urejanje, korekcija, dopolnjevanje, izbira itd.), polodprti (kratki polodprti odgovori) in odprti (krajši pisni sestavek, likovna oz. glasbena naloga). Pri tujem jeziku in glasbeni umetnosti se preverjanje znanja začne s predvajanjem zvočnega posnetka. Na posnetku so govorjena besedila pri tujem jeziku oz. zvočni primeri pri glasbeni umetnosti in premori, namenjeni reševanju nalog.

NPZ za učence v nižjem izobrazbenem standardu (NIS)

NPZ obvezno opravljate tudi učence in učenci 6. in 9. razreda, ki obiskujete prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom. Preizkuse za vas pripravijo predmetni strokovnjaki skupaj s specialnimi pedagogi.

NPZ za učence s posebnimi potrebami

Za učence, ki imate posebne potrebe, ustrezno prilagodimo vrednotenje, nekaterim pa tudi sam preizkus. Za slepe in slabovidne učence se lahko besedilo prepíše v brajico, za učence z okvaro vidne funkcije pa se lahko poveča velikost črk. Preizkuse lahko rešujete tudi na računalnik, ob pisanju pa so lahko prisotni tudi pomočniki (npr. pisar).

Predmeti NPZ-ja

3. razred:

- slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- matematika

6. razred:

- slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- matematika
- tuji jezik (angleščina ali nemščina)

9. razred:

- slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- matematika
- tretji predmet* (obvezni predmet 8. in 9. razreda, npr.: angleščina, zgodovina, biologija itd.)

*Tretji predmet določi minister tako, da izmed obveznih predmetov 8. in 9. razreda izbere največ štiri predmete, in določi, iz katerega tretjega predmeta se bo preverjalo znanje na posamezni šoli.

Tipi nalog

Zaprti tip (primer kratkega zaprtega odgovora):

$$\square - 19 = 57$$

Polodprti tip:

Nekoč so bili gradovi namenjeni za bivanje. Razloži, za kaj jih večinoma uporabljamo danes.

Odprti tip (primer krajšega pisnega sestavka):

V krajšem zaokroženem besedilu napiši:

- kaj je vloga deževnega gozda,
- zakaj ga uničujejo in
- kateri sta posledici uničevanja deževnega gozda.

Upoštevaj izhodiščno besedilo.

Kako poteka NPZ

Učence in učenci preizkuse NPZ-ja pišete dva (3. razred) oz. tri dni (6. in 9. razred). Učence in učenci istega oddelka 3. razreda boste preizkus znanja reševali 45 minut brez odmora v svoji učilnici, v 6. in 9. razredu pa je preizkus nekoliko daljši, zato ga boste v učilnici v skupini z največ 15 učenci reševali 60 minut brez odmora.

Med preverjanjem je treba poskrbeti za mir in tišino, zato bodo na šolah med pisanjem ugasnili šolski zvonec, učence in učenci pa bodite pozorni, da ne zamujate in da v razred ne prinašate nedovoljenih pripomočkov, kot so npr. mobilni telefoni.

Vrednotenje

Ob koncu pisanja posameznega predmeta se rešeni preizkusi poberejo s šol. Na Ricu jih nato pripravijo za elektronsko vrednotenje. Po optičnem branju (skeniranju) vseh preizkusov se ti prenesejo v program za e-vrednotenje in učitelji ocenjevalci lahko pričnejo s svojim delom.

Dostop do dosežkov

Učence in učenci lahko do ovrednotenih preizkusov znanja in izpisa dosežkov dostopate prek spletne strani Rica: <https://npz.ric.si> (za vstop na spletno stran potrebujete svojo šifro in EMŠO). Če bi podvomili v vrednotenje nalog v preizkusu znanja, lahko oddate zahtevo za ponovno vrednotenje posameznih nalog.

Dodatne informacije za učence in starše

Dodatne informacije o vaših dosežkih pri NPZ-ju v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi si lahko ogledate na spletni strani: <https://npz.ric.si>. Do informacij lahko učence in učenci dostopate s svojo šifro in EMŠO.

Dosežki NPZ-ja in vpis v srednjo šolo

Učence in učenci ob koncu 3. in 6. razreda prejmete *Obvestilo o dosežkih in državnih povprečjih pri NPZ*, izraženih v odstotnih točkah, ki je priloga spričevala. Ob koncu 9. razreda pa so vaši dosežki in državna povprečja na NPZ-ju zapisani v samem spričevalu.

Dosežki učencev 9. razreda iz slovenščine (italijanščine ali madžarščine na narodnostno mešanih območjih) in matematike se lahko uporabijo kot eno od meril za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v programe srednješolskega izobraževanja.

NPZ 2025:
24. marec, 27. marec
in 1. april

Državni izpitni center
Kajuhova ulica 32 U
1000 Ljubljana, Slovenija
<https://www.ric.si/>
tel: 01 548 46 00
info@ric.si

